

KÉTNYELVŰ
KLASSIKUS
KÖNYVTÁR

EDGAR ALLAN POE

UGRI-BÉKA

HOP-FROG

55

LANTOS · R · T ·
BUDAPEST
MUZEUM KÖRUT · 3 ·

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

KÉTNYELVŰ KLASSZIKUS KÖNYVTÁR
55. SZÁM.

EDGAR ALLAN POE

UGRI-BÉKA HOP-FROG

AZ EREDETI TELJES SZÖVEG ÉS HŰ MAGYAR FORDÍTÁSA

ANGOLBÓL FORDÍTOTTA

Dr. REICHARD PIROSKA

M. N. MUZEUM KÖNYVTÁRA

I. Nyomt. Növedéknapló

1926 év. 72. sz.

BUDAPEST, 1925. LANTOS R.-T. KIADÁSA

2. 1. 18. 3.
558 mm

Hop-Frog.

I never knew any one so keenly alive¹⁾ to a joke²⁾ as the king was. He seemed to live only for joking. To tell a good story of the joke kind, and to tell it well, was the surest road to his favour. Thus it happened that his seven ministers were all noted for their accomplishments as jokers. They all took after³⁾ the king, too, in being large, corpulent, oily men, as well as inimitable jokers. Whether people grow fat by joking, or whether there is something in fat itself which predisposes to a joke, I have never been quite able to determine; but certain it is that a lean joker is a *rara avis in terris*.⁴⁾

About the refinements, or, as he called them, the „ghosts“ of wit, the king troubled himself very little. He had an especial admiration for *breadth* in a jest,⁵⁾ and would often put up⁶⁾ with *length*, for the sake of it. Overniceties wearied him. He would have preferred Rabelais' «Gargantua» to the «Zadig» of Voltaire: and, upon the whole, practical jokes suited his taste far better than verbal ones.

At the date of my narrative, professing jesters had not altogether gone out of fashion at court. Several of the great continental „powers“ still retained their „fools“, who wore motley, with caps and bells, and who were expected to be always ready with sharp

Ugri-Béka.

Soha senkit sem ismertem, ki oly élesen fogékony lett volna a tréfa iránt, mint a király. Ugy látszott, mintha csupán a mókázásért élne. Elmondani egy kitünő történetet a tréfás fajtából és jól elmondani, legbiztosabb ut volt kegyéhez. Így történt, hogy hét minisztere híres volt tréfáló készségeért. Mindannyian a királyra ütöttek abban is, hogy terjedelmes, potroh-os, zsiros emberek voltak, nemcsak utánozhatatlan mókázók. Hogy vajjon az ember meghízik-e a tréfálkózástól, vagy magában a hájban van-e valami, ami hajlamossá tesz a tréfára, sohasem tudtam teljesen eldönteni; de bizonyos, hogy a sovány mókázó *rara avis in terris*.

Az elmésség finomságaival, vagy mint ő nevezte: „szellemeivel“, nem sokat gondolt a király. Különösen bámulta a tréfa *vaskosságát* és annak kedvéért gyakran megbékült *hosszuságával*. Tulságos finomságok untatták. Többre becsülte volna Rabelais «Gargantua»-ját Voltaire «Zadig»-jánál; s egészben, tetteleges tréfák sokkal jobban megfelelték izlésének a szóbeli-eknek.

Elbeszélésem idején hivatásos bohócok még nem mentek ki egészen a divatból az udvarnál. Több nagy szárazföldi „hatalom“ még mindig tartott „bolond“-ot, kik tarka ruhát viseltek sapkával és csörgőkkel, s kik-től elvárták, hogy minden pillanatban készen legye-

witticisms, at a moment's notice,⁷⁾ in consideration of the crumbs that fell from the royal table.

Our king, as a matter of course, retained his „fool“. The fact is, he *required* something in the way of folly—if only to counterbalance the heavy wisdom of the seven wise men who were his ministers—not to mention himself.

His fool, or professional jester, was not *only* a fool, however. His value was trebled in the eyes of the king, by the fact of his being also a dwarf and a cripple. Dwarfs were as common at court, in those days, as fools; and many monarchs would have found it difficult to get through their days (days are rather longer at court than elsewhere) without both a jester to laugh *with*, and a dwarf to laugh *at*. But, as I have already observed, your jesters, in ninety-nine cases out of a hundred, are fat, round, and unwieldy—so that it was no small source of self-gratulation with our king that, in Hop-Frog (this was the fool's name), he possessed a triplicate treasure in one person.

I believe the name „Hop-Frog“ was *not* that given to the dwarf by his sponsors at baptism, but it was conferred⁸⁾ upon him, by general consent of the seven ministers, on account of his inability to walk as other men do. In fact, Hop-Frog could only get along by a sort of interjectional gait—something between a leap and a wriggle,—a movement that afforded illimitable amusement, and of course consolation, to the king, for (notwithstanding the protuberance of his stomach and a constitutional⁹⁾ swelling of the head) the king, by his whole court, was accounted a capital figure.

nek maró szellemességü ötleteikkel, tekintettel a királyi asztalról lehulló morzsákra.

A *mi* királyunk, természetesen, tartott „bolond“-ot. Valóban, *szüksége* volt valamiféle bolondságra, — ha csak azért is, hogy ellensúlyozza a hét böles férfin sulyos bölcseségét, kik miniszteri voltak, nem is említve őt magát.

De az ő bolondja, vagyis hivatásos mókázója, nem *csupán* bolond volt. Értéke megháromszorozódott a király szemében ama körülmény folytán, hogy törpe és nyomorék is volt. A törpék oly általánosak voltak azokban az időkben az udvarnál, mint a bolondok; és sok uralkodó nehéznek találta volna eltölteni napjait (a napok kissé hosszabbak az udvarnál, mint egyebütt) bohóc nélkül, *akivel* nevetett és törpe nélkül, *akin* nevetett. De, mint már megjegyeztem, a ti bohócaitok száz eset közül kilencvenkilencben kövérek, gömbölyük és esetlenek — úgyhogy királyunk sokszorosán szerencsét kívánt magának, amiért Ugri-Békában (ez volt a bolond neve) egyszemélyben háromszoros kincs ura volt.

Azt hiszem, az Ugri-Béka név *nem* az volt, melyet kereszteléskor keresztzülei adtak a törpének, hanem a hét miniszter közös megegyezésével ruházták rá, mivel képtelen volt úgy járni, mint mások szoktak. Valóban Ugri-Béka csupán valamiféle közbevetett járásmód által tudott előrehaladni, — amely az ugrás és billegés közt állt — s amely határtalan szórakozást és persze vigaszt is nyújtott a királynak, mert (gyomrának kidudorodása és fejének alkotmányos puffadtsága ellenére is) a királyt egész udvara pompás alaknak tartotta.

But although Hop-Frog, through the distortion of his legs, could move only with great pain and difficulty along a road or floor, the prodigious muscular power which nature seemed to have bestowed upon his arms, by way of compensation for deficiency in the lower limbs, enabled him to perform many feats of wonderful dexterity, where trees or ropes were in question, or any thing else to climb. At such exercises he certainly much more resembled a squirrel, or a small monkey, than a frog.

I am not able to say, with precision, from what country Hop-Frog originally came. It was from some barbarous region, however, that no person ever heard of—a vast distance from the court of our king. Hop-Frog, and a young girl very little less dwarfish than himself (although of exquisite proportions, and a marvellous dancer), had been forcibly carried off from their respective homes in adjoining provinces, and sent as presents to the king, by one of his ever-victorious generals.

Under these circumstances, it is not to be wondered at that a close intimacy arose between the two little captives. Indeed, they soon became sworn friends. Hop-Frog, who, although he made a great deal of sport,¹⁰ was by no means popular, had it not in his power to render Trippetta many services; but *she*, on account of her grace and exquisite beauty (although a dwarf), was universally admired and petted; so she possessed much influence; and never failed to use it, whenever she could, for the benefit¹¹) of Hop-Frog.

On some grand state occasion—I forget what—the

De bár Ugri-Béka lábszárainak eltorzulása folytán uton vagy padlón csak nagy kinnal és nehézséggel tudott mozogni, a roppant izomerő, melyet a természet, ugylátszik, alsó tagjainak tökéletlenségéért kárpótlásul adományozott karjainak, képessé tette őt sok csodálatos ügyességű mutatvány véghezvitelére, ahol fákról vagy kötelekről volt szó, vagy valami egyéb megmásznivalóról. Ily gyakorlatokban kétségtelenül sokkal inkább hasonlított mókusra vagy kis majomra, mint békára.

Nem tudom pontosan megmondani, milyen országból jött eredetileg Ugri-Béka. De valamilyen barbár vidék volt, melyről soha senki sem hallott, roppant távolságra királyunk udvarától. Ugri-Békát és egy fiatal leányt, ki nagyon kicsit volt nála kevésbé törpeszerű (bár finoman arányos alkatu volt és csodálatosan táncolt), erőszakkal hurcoltatott el kit-kit a maga otthonából szomszédos tartományokba és küldött ajándékba a királynak örökgyőzelmű hadvezéreknek egyike.

Ily körülmények közt nem lehet csodálni, hogy benső bizalmasság keletkezett a két kis fogoly közt. Valóban nemsokára meghitt barátok lettek. Ugri-Békának, ki — bár sokat mókázott — egyáltalán nem volt népszerű, nem állt hatalmában, hogy sok szolgálatot tegyen Trippettának; de a leányt bájáért és finom szépségeért (noha törpe volt) általában csodálták és dédelgették, tehát nagy befolyása volt és sohasem mulasztotta el felhasználni, amikor csak tehette, Ugri-Béka javára.

Valami nagyszerű állami alkalommal — elfelej-

king determined to have a masquerade; and whenever a masquerade, or any thing of that kind, occurred at our court, then the talents both of Hop-Frog and Trippetta were sure to be called into play. Hop-Frog, in especial, was so inventive in the way of getting up¹²⁾ pageants, suggesting novel characters, and arranging costume, for masked balls, that nothing could be done, it seems, without his assistance.

The night appointed for the *fête*¹³⁾ had arrived. A gorgeous hall had been fitted up, under Trippetta's eye, with every kind of device which could possibly give *éclat* to a masquerade. The whole court was in a fever of expectation. As for costumes and characters, it might well be supposed that everybody had come to a decision on such points. Many had made up their minds¹⁴⁾ (as to what *rôles* they should assume) a week, or even a month, in advance; and, in fact, there was not a particle of indecision anywhere—except in the case of the king and his seven ministers. Why *they* hesitated I never could tell, unless they did it by way of a joke. More probably, they found it difficult, on account of being so fat, to make up their minds. At all events, time flew; and, as a last resort, they sent for Trippetta and Hop-Frog.

When the two little friends obeyed the summons of the king, they found him sitting at his wine with the seven members of his cabinet council; but the monarch appeared to be in a very ill humour. He knew that Hop-Frog was not fond of wine; for it excited the poor cripple almost to madness; and madness is no comfortable feeling. But the king loved his prac-

tettem, mi volt — a király elhatározta, hogy álarcos ünnepély legyen; s valahányszor álarcos ünnepély vagy más ilyféle fordult elő az udvarnál, biztos volt, hogy Ugri-Békának és Trippettának tehetségeit belevonják a játékba. Ugri-Béka különösen oly találékony volt a látványosságok rendezésében, új szerepeket ajánlva és jelmezeket elrendezve az álarcos-bálok számára, hogy úgy látszott, semmit sem lehet csinálni az ő segítségével nélkül.

Az ünnepély számára megállapított éj megérkezett. Trippetta felügyelete alatt ragyogó dísztermet szeltek fel mindenfajta fortélyal, ami lehetőleg emeli egy álarcos ünnepély pompáját. Az egész udvar a várakozás lázában égett. Ami a jelmezeket és szerepeket illeti, azt lehetett hinni, hogy ezekre nézve mindenki elhatározásra jutott. Sokan egy hét vagy éppen egy hó előtt döntöttek, (hogy mily szerepet öltsenek); s valóban, parányi határozatlanság sem volt sehol — a királynak és hét miniszterének esetét kivéve. Hogy *ők* miért haboztak, semmikép nem tudnám megmondani, hacsak nem tréfából tették. Valószínűbb, hogy mivel oly kövérek voltak, nehéznek találták határozni. Mindenesetre, az idő röpült, s végső menedékül Trippettáért és Ugri-Békáért küldtek.

Mikor a két kis barát engedelmeskedett a király felszólításának, borozgatva találták őt miniszteri tanácsának hét tagjával; de, úgy látszott, a király igen rossz hangulatban van. Tudta, hogy Ugri-Béka nem szereti a bort, mert csaknem az örületig felizgatja szegény nyomorékot és az örület nem kellemes érzés. De a király szerette a maga csinyjeit és gyönyörűséget

tical jokes, and took pleasure¹⁵) in forcing Hop-Frog to drink and (as the king called it) „to be merry“.

„Come here, Hop-Frog“, said he, as the jester and his friend entered the room; „swallow this bumper to the health of your absent friends, [here Hop-Frog sighed], and then let us have the benefit of your invention. We want characters—*characters*, man,—something novel—out of the way. We are wearied with this everlasting sameness. Come, drink! the wine will brighten your wits“.

Hop-Frog endeavoured, as usual, to get up¹²) a jest in reply to these advances from the king; but the effort was too much. It happened to be the poor dwarf's birthday, and the command to drink to his „absent friends“ forced the tears to his eyes. Many large, bitter drops fell into the goblet as he took it, humbly, from the hand of the tyrant.

„Ah! ha! ha! ha!“ roared the latter, as the dwarf reluctantly drained the beaker. „See what a glass of good wine can do! Why, your eyes are shining already!“

Poor fellow! his large eyes *gleamed*, rather than shone; for the effect of wine on his excitable brain was not more powerful than instantaneous. He placed the goblet nervously on the table, and looked round upon the company with a half-insane stare. They all seemed highly amused at the success of the king's „joke“.

«And now to business,» said the prime minister, a *very* fat man.

«Yes,» said the king; «Come, Hop-Frog, lend us your assistance. Characters, my fine fellow; we stand

talált benne, ha Ugri-Békát kényszerítette, hogy igyék és (mint a király nevezte) «vidám legyen».

— Gyere ide, Ugri-Béka, — szólt, mikor a bolond és barátnője beléptek a szobába, — hajtsd fel ezt a kupát távol lévő barátaid egészségére (Ugri-Béka itt sóhajtott) s aztán hadd részesüljünk leleményességed jótéteményében. Szerepekre van szükségünk — *szerpekre*, ember — valami újra — szokatlanra. Belefáradtunk ebbe az örökkévaló egyformaságba. Rajta, igyál! A bor megvilágosítja elmédet.

Ugri-Béka igyekezett, mint rendesen, hogy valami tréfát hozzon fel válaszul a királynak ez előzékenységére, de az igyekezet felülmulta erejét. Véletlenül a szegény törpe születésnapja volt s az a parancs, hogy igyék „távoli barátaira“, könnyeket sajtolt szemébe. Sok nagy, keserű csepp hullt a serlegbe, amint elvette alázatosan a zsarnok kezéből.

— Ha! ha! ha! ha! — röhögött ez, amint a törpe kellenlenül kiürítette a billikomot. — Lássuk, mit tud egy pohár jó bor! Ejha, a szemed máris csillog!

Szegény fickó! Nagy szemei inkább *fénylettek*, mint csillogtak: mert a bor hatása ingerlékeny agyára époly erős volt, mint amily rögtönös. A serleget idegesen az asztalra helyezte és félbolond, merev tekintettel nézett körül a társaságra. Ugy látszott, mindannyian kitűnően mulatnak a királyi „tréfa“ sikerén.

— És most dologra, — mondta a miniszterelnök, aki *nagyon* kövér volt.

— Igen, — mondta a király, — rajta! Ugri-Béka, segíts nekünk. Szerepeket, derék fickó: szerepekre van szükségünk mindannyiunknak — ha! ha! ha! —

in need of characters—all of us—ha! ha! ha!» and as this was seriously meant for a joke, his laugh was chorused by the seven.

Hop-Frog also laughed, although feebly and somewhat vacantly.

«Come, come,» said the king, impatiently, «have you nothing to suggest?»

«I am endeavouring to think of something *novel*,» replied the dwarf, abstractedly, for he was quite bewildered by the wine.

«Endavouring!» cried the tyrant, fiercely; «what do you mean by *that*? Ah, I perceive. You are sulky, and want more wine. Here, drink this!» and he poured out another goblet full and offered it to the cripple, who merely gazed at it, gasping for breath.

«Drink, I say!» shouted the monster, «or by the fiends——»

The dwarf hesitated. The king grew purple with rage. The courtiers smirked. Trippetta, pale as a corpse, advanced to the monarch's seat, and, falling on her knees before him, implored him to spare her friend.

The tyrant regarded her, for some moments, in evident wonder at her audacity. He seemed quite at a loss¹⁶) what to do or say—how most becomingly to express his indignation. At last, without uttering a syllable, he pushed her violently from him, and threw the contents of the brimming goblet in her face.

The poor girl got up as best she could, and, not daring even to sigh, resumed her position at the foot of the table.

There was a dead silence for about half a minute,

s mert ezt komolyan tréfának szánta, nevetését karban kísérte a hét.

Ugri-Béka is nevetett, noha gyöngén és kissé üresen.

— Rajta, rajta, — szólt a király türelmetlenül, — semmit sem tudsz javasolni?

— Igyekszem valami *ujat* kigondolni, — felelte szórakozottan a törpe, mert egészen megzavarta a bor.

— Igyekszel! — kiáltott vadul a zsarnok, — mit akarsz *evvel* mondani? Ah, értem. Rossz kedved van és még bort kívánsz. Itt van, igyál! — és még egy serleget teletöltött s odanyújtotta a törpének, aki csak nézte és lélekzet után kapkodott.

— Igyál, ha mondom! — ordította a szörny — vagy az ördögökre...

A törpe tétovázott. A király biborvörös lett a düh-től. Az udvaroncok erőlködve mosolyogtak. Trippetta halotthalványan közeledett az uralkodó üléséhez és térdrehullva előtte esedezett, hogy kimélje meg barátját.

A zsarnok néhány pillanatig nézte s látszólag csodálkozott vakmerőségén. Ugy látszott, teljességgel nem tudja, mit tegyen vagy mondjon — mint fejezze ki legillőbben felháborodását. Végül, anélkül, hogy egy szót szólt volna, hevesen eltaszította magától a leányt és a színültig tele serleg tartalmát arcába loccsantotta.

A szegény lány valahogy összeszedte magát s még csak sóhajtani sem merve elfoglalta újra helyét az asztal alján.

— Mintegy fél percig halotti csend volt, mely alatt egy levél vagy toll hullását is hallani lehetett volna.

during which the falling of a leaf, or of a feather, might have been heard. It was interrupted by a low, but harsh and protracted *grating* sound which seemed to come at once from every corner of the room.

«What—what—*what* are you making that noise for?» demanded the king, turning furiously to the dwarf.

The latter seemed to have recovered, in great measure, from his intoxication, and looking fixedly but quietly into the tyrant's face, merely ejaculated:

«I—I? How could it have been me?»

«The sound appeared to come from without,» observed one of the courtiers. «I fancy it was the parrot at the window, whetting his bill upon his cage-wires.»

«True,» replied the monarch, as if much relieved by the suggestion; «but, on the honour of a knight, I could have sworn that it was the gritting of this vagabond's teeth.»

Hereupon the dwarf laughed (the king was too confirmed a joker to object to any one's laughing), and displayed a set of large, powerful, and very repulsive teeth. Moreover, he avowed his perfect willingness to swallow as much wine as desired. The monarch was pacified; and having drained another bumper with no very perceptible ill effect, Hop-Frog entered at once, and with spirit, into the plans for the masquerade.

«I cannot tell what was the association of idea,» observed he, very tranquilly, and as if he had never tasted wine in his life, «but *just after* your majesty had struck the girl and thrown the wine in her face—*just after* your majesty had done this, and while the

Halk, de érdes és elnyújtott *csikorgó* hang szakította meg, mely mintha egyszerre a szoba minden szögletéből jött volna.

Miért — miért — *miért* csinálod ezt a zajt? — kérdezte a király, dühösen fordulva a törpéhez.

Ugy látszott, hogy ez nagy mértékben felocsudott kábultságából és erősen, de nyugodtan a zsarnok arcára szegezve szemét, csupán e szavakra fakadt:

— Én, én? Hogyan lehettem volna én?

— Mintha a hang kívülről jött volna, — jegyezte meg az udvaroncok egyike. — Ugy képzelem, a papagály volt az ablaknál, amint csőrét köszörülte a kallitka-drótokon.

— Igaz, — válaszolta az uralkodó, mintha nagyon megkönnyebbült volna e sugallattól, — de, lovagi becsületemre, meg tudtam volna esküdni, hogy e csavargó fogának csikorgatása volt.

Erre a törpe nevetett (a király sokkal meggyökerezettebb tréfálkozó volt, semhogy bárkinek nevetését kifogásolta volna) és kimutatta nagy, erős és igen visszataszító fogainak sorát. Azonfelül teljesen késznek nyilatkozott annyi bort inni, amennyit csak kívánnak. Az uralkodó megbékült, s miután Ugri-Béka egy második kupát kiürített anélkül, hogy rossz hatása nagyon észrevehető lett volna, azonnal belebocsátkozott és pedig lelkesedéssel, az álarcos ünnepélyre való tervekbe.

— Nem tudom, mi volt a képzettársulás, — jegyezte meg nagyon nyugodtan, s mintha soha életében nem izlett volna bort —, de *éppen miután* felséged megütötte a leányt s arcába hajította a bort, — *éppen miután* felséged ezt cselekedte, s mialatt a papagály

parrot was making that odd noise outside the window, there came into my mind a capital diversion—one of my own country frolics—often enacted among us, at our masquerades: but here it will be new altogether. Unfortunately, however, it requires a company of eight persons, and——»

«Here we *are!*» cried the king, laughing at his acute discovery of the coincidence; «eight to a fraction—I and my seven ministers. Come! what is the diversion?»

«We call it,» replied the cripple, «the Eight Chained Ourang-Outangs, and it really is excellent sport if well enacted.»

„We will enact it,“ remarked the king, drawing¹⁷⁾ himself up, and lowering his eyelids.

«The beauty of the game,» continued Hop-Frog, «lies in the fright it occasions among the women.»

«Capital!» roared in chorus the monarch and his ministry.

«I will equip you as ourang-outangs,» proceeded the dwarf; «leave all that to me. The resemblance shall be so striking, that the company of masqueraders will take you for real beasts—and of course, they will be as much terrified as astonished.»

«Oh, this is exquisite!» exclaimed the king. «Hop-Frog! I will make a man of you.»

«The chains are for the purpose of increasing the confusion by their jangling. You are supposed to have escaped, *en masse*¹⁸⁾, from your keepers. Your majesty cannot conceive the *effect* produced, at a masquerade, by eight chained ourang-outangs, imagined to be real ones by most of the company; and rushing

azt a furesa zajt csapla odakint, eszembe jutott egy pompás szórakozás, — az én hazám multságainak egyike, — melyet nálunk gyakran eljátszanak a mi álarcos ünnepélyeinken: de itt teljesen új lesz. Szerencsétlenségre azonban nyolctagu társaság kell hozzá és ...

— De hiszen itt *vagyunk!* — szólt a király nevetve, hogy mily éles ésszel fedezte fel a véletlen egyezést — nyolcan teljes számban, én és hét miniszterem. Rajta, mi az a multság?

— Mi a Nyolc Megláncolt Oráng-utángnak nevezük, — válaszolta a nyomorék — és valóban kitűnő tréfa, ha jól játsszák.

— *Mi* akarjuk játszani, — jegyezte meg a király, felállva és szempilláját lebocsátva.

— A játék szépsége, — folytatta Ugri-Béka — abban az ijedségben van, melyet a nők között okoz.

— Pompás! — ordította karban az uralkodó és minisztériuma.

— Én akarom Felségteket oráng-utángnak felöltöztetni, — folytatta a törpe, — bizzák az egészet rám. A hasonlóság oly meglepő legyen, hogy az álarcos társaság igazi állatoknak fogja tartani — és persze épp annyira megijednek, mint meglepődnek.

— Oh, ez kitűnő! — kiáltott a király. — Ugri-Béka, embert csinálók belőled.

— A lánc arra való, hogy csörgésével növelje a zavart. Azt hiszik majd, hogy tömegesen elszabadultak őreiktől. Felséged nem tudja elképzelni, milyen *hatást* kelt egy álarcos ünnepélyen nyolc megláncolt oráng-utáng, melyeket a társaság legnagyobb része igaziaknak hisz és amelyek vad kiáltásokkal rohannak be a

in with savage cries, among the crowd of delicately and gorgeously habited men and women. The *contrast* is inimitable.»

«It *must* be,» said the king: and the council arose hurriedly (as it was growing late), to put in execution¹⁹⁾ the scheme of Hop-Frog.

His mode of equipping the party as ourang-outangs was very simple, but effective enough for his purposes. The animals in question had, at the epoch of my story, very rarely been seen in any part of the civilised world; and as the imitations made by the dwarf were sufficiently beast-like and more than sufficiently hideous, their truthfulness to nature was thus thought to be secured.

The king and his ministers were first encased²⁰⁾ in tightfitting stockinet²¹⁾ shirts and drawers. They were then saturated with tar. At this stage of the process, some one of the party suggested feathers; but the suggestion was at once overruled by the dwarf, who soon convinced the eight, by ocular demonstration, that the hair of such a brute as the ourang-outang was much more efficiently represented by *flax*. A thick coating of the latter was accordingly plastered upon the coating of tar. A long chain was now procured. First, it was passed about the waist of the king, *and tied*; then about another of the party, and also tied; then about all successively, in the same manner. When this chaining arrangement was complete, and the party stood as far apart from each other as possible, they formed a circle; and to make all things appear natural, Hop-Frog passed the residue of the chain, in two diameters, at right angles, across the

finoman és pompásan öltözött férfiak és nők tömegébe. Az *ellentét* páratlan.

— Annak *kell* lennie — szólt a király, és a tanács sietősen felkelt (mivel kezdett későre járni), hogy megvalósítsák Ugri-Béka tervét.

Az ő eljárása, hogy a társaságot oráng-utángoknak öltöztesse, nagyon egyszerű volt, de a maga céljaira eléggé hatásos. A kérdéses állatokat történetem időszakában nagyon ritkán látták a civilizált világ bármely részén; s mivel a törpe-csinálta utánzás elegendően vadállatszerű és az elegendőnél förtelmesebb volt, úgy gondolták, hogy a természetűség biztosítva van.

A királyt és minisztereit előbb testhezálló trikóingbe és alsónadrágba bujtatták. Ezt aztán kátránnyal itatták át. Az eljárásnak ezen a fokán a társaságból valaki tollakat javasolt; de ezt a tanácsot azonnal elvetette a törpe, ki csakhamar meggyőzte a társaságot, szemmel látható bizonyítékkal, hogy az oly állat szőrét, mint az oráng-utáng, sokkal hathatósabban helyettesíti a len. Tehát vastag réteget tapasztottak belőle a kátrányrétegre. Most hosszú láncot szereztek. Először a király dereka köré vonták és *megkötötték*; aztán egy másik köré a társaságból és szintén *megkötötték*; azán egymásután mindnyájuk köré ugyanolyan módon. Mikor a láncnak ily elrendezése teljes volt s a társaság oly távol állt egymástól, amennyire csak lehetett: kört alkottak, s hogy minden természetesnek tűnjék, Ugri-Béka a lánc maradékát két derékszőgű

circle, after the fashion adopted, at the present day, by those who capture chimpanzees, or other large apes, in Borneo.

The grand saloon in which the masquerade was to take place, was a circular room, very lofty, and receiving the light of the sun only through a single window at top. At night (the season for which the apartment was especially designed) it was illuminated principally by a large chandelier, depending by a chain from the centre of the skylight²²), and lowered, or elevated, by means of a counterbalance as usual; but (in order²³) not to look unsightly) this latter passed outside the cupola and over the roof.

The arrangements of the room had been left to Trippetta's superintendence; but, in some particulars, it seems, she had been guided by the calmer judgment of her friend the dwarf. At his suggestion it was that, on this occasion, the chandelier was removed. Its waxen drippings (which, in weather so warm, it was quite impossible to prevent) would have been seriously detrimental to the rich dresses of the guests, who, on account of the crowded state of the saloon, could not *all* be expected to keep from out²⁴) its centre—that is to say, from under the chandelier. Additional sconces were set in various parts of the hall, out of the way; and a flambeau, emitting sweet odour, was placed in the right hand of each of the Caryatides that stood against the wall—some fifty or sixty altogether.

The eight ourang-outangs, taking Hop-Frog's advice, waited patiently until midnight (when the room was thoroughly filled with masqueraders) before

átmérőben áthuzta a körön, azon módon, melyet ma-napság magukévá tettek azok, kik csimpánzokat vagy más nagy majmokat fognak Borneóban.

A nagy diszterem, melyben az álarcos ünnepély-nek történnie kellett, igen magas kör alakú hely volt, s a nap sugarát csupán a tetején lévő egyetlen ablakon át kapta. Éjjel (a helyiség különösen erre az időszakra volt szánva) főként egy nagy karosgyertyatartó vilá-gitotta meg, mely a tetőablak közepéből láncon füg-gött s melyet, mint szokás, egyensúly által eresztettek le vagy huztak fel, de (azon célból, hogy ne legyen idomtalan) ez utóbbi a kupolán kívül és a tetőn át mozgott.

A terem rendezését Trippetta ellenőrzésére biz-ták, de úgy látszik, némely részletben barátjának, a törpének nyugodtabb ítélete vezette. Az ő tanácsára történt, hogy ez alkalommal a karosgyertyatartót ellá-volitották. Viaszos csepegése (melyet ily meleg idő-ben teljesen lehetetlen volt megakadályozni) komolyan káros lett volna a vendégek gazdag ruháira, kiktől a diszterem zsufolt állapota miatt nem lehetett *mind-nyájuktól* elvárni, hogy kerüljék el a középet, azaz a karosgyertyatartó alatti helyet. Pótfaligyertyatartókat akasztottak a csarnok különböző távoleső részeibe; és édes illatot árasztó fáklyát helyeztek a kariatidák mindenikének jobb kezébe, melyek a fal mellett áll-tak, valami ötven vagy hatvan összesen.

A nyolc óráng-utáng megfogadta Ugri-Béka ta-nácsát és türelmesen várt éjfélig (mikor a terem töké-letesen megtelt álarcosokkal), mielőtt mutatkozott. De

making their appearance.²⁵) No sooner²⁶) had the clock ceased striking, however, than they rushed, or rather rolled in, all together—for the impediments of their chains caused most of the party to fall, and all to stumble as they entered.

The excitement among the masqueraders was prodigious, and filled the heart of the king with glee. As had been anticipated, there were not a few of the guests who supposed the ferocious-looking creatures to be beasts of *some* kind in reality, if not precisely ourang-outangs. Many of the women swooned with affright; and had not the king taken the precaution to exclude all weapons from the saloon, his party might soon have expiated their frolic in their blood. As it was, a general rush was made for the doors; but the king had ordered them to be locked immediately upon his entrance; and, at the dwarf's suggestion, the keys had been deposited with *him*.

While the tumult was at its height, and each masquerader attentive only to his own safety (for, in fact, there was much *real* danger from the pressure of the excited crowd), the chain by which the chandelier ordinarily hung, and which had been drawn up on its removal, might have been seen very gradually to descend, until its hooked extremity came within three feet of the floor.

Soon after this, the king and his seven friends having reeled about the hall in all directions, found themselves, at length, in its centre, and, of course, in immediate contact with the chain. While they were thus situated, the dwarf, who had followed noiselessly at their heels, inciting them to keep up the commotion,

alighogy az óra ütése megszűnt, berontottak vagy inkább begurultak mindnyájan együtt — mert láncaik akadályozása folytán a társaság nagyobb része elesett és mindnyájan botorkáltak.

Az álarcosok izgalma mérhetetlen volt és vidámsággal töltötte el a király szívét. Mintahogy elvárták, a vendégek közt számosan azt képzelték a marconakülsejü teremtésekről, hogy igazán *valamifajta* vadállatok, ha nem is éppen oráng-utángok. Sok nő elájult az ijedségtől, s ha a király nem alkalmazta volna azt az óvóintézkedést, mely a diszteremből kitiltott minden fegyvert, társasága könnyen vérével lakolt volna meg bohóságáért. Így, amint volt, általános rohanás támadt az ajtók felé; de a király megparancsolta, hogy belépése után rögtön zárják le azokat és a törpe javaslatára a kulcsokat *nála* helyezték el.

Mialatt a zajongás tetőpontját érte és minden álarcos csupán a maga épségére ügyelt (mert valóban nagy volt az *igazi* veszély az izgatott tömeg nyomása folytán), láthatták volna a láncot, melyről rendszeren a csillár csüggött s amelyet felvontak annak eltávolítása után, fokozatosan leszállani, mignem kampós vége három lábnyira volt a padlótól.

Röviddel ezután a király és hét barátja, kik minden irányban szerte keringtek volt a csarnokban, ott találták magukat végül a középén és természetesen közvetlen érintkezésben a láncsal. Mig ők ilyen helyzetben voltak, a törpe, ki nesztelenül nyomon követte őket, buzdítva, hogy tartsák fenn az izgalmat, meg-

took hold of their own chain at the intersection of the two portions which crossed the circle diametrically and at right angles. Here, with the rapidity of thought, he inserted the hook from which the chandelier had been wont to depend; and, in an instant, by some unseen agency, the chandelier-chain was drawn so far upward as to take the hook out of reach, and, as an inevitable consequence, to drag the ourang-outangs together in close connection, and face to face.

The masqueraders, by this time, had recovered, in some measure, from their alarm; and, beginning to regard the whole matter as a well-contrived pleasantry, set up a loud shout of laughter at the predicament of the apes.

„Leave them to *me!*“ now screamed Hop-Frog, his shrill voice making itself easily heard through all the din. «Leave them to *me*. I fancy *I* know them. If I can only get a good look²⁷⁾ at them, *I* can soon tell who they are.»

Here, scrambling over the heads of the crowd, he managed to get to the wall; when, seizing a flambeau from one of the Caryatides, he returned, as he went, to the centre of the room—leaped, with the agility of a monkey, upon the king's head—and thence clambered a few feet up the chain—holding down the torch to examine the group of ourang-outangs, and still screaming: «*I* shall soon find out²⁸⁾ who they are!»

And now, while the whole assembly (the apes included) were convulsed with laughter, the jester suddenly uttered a shrill whistle; when the chain flew violently up for about thirty feet—dragging with

ragadta az ő láncukat a két rész metszópontján, melyek a kört derékszögben átmérőként keresztelték. Oly gyorsan, mint a gondolat, beillesztette ide a kampót, melyről a csillár szokott volt függeni, s egy pillanat alatt, valami láthatatlan tevékenység folytán, a csillárlánc annyira felfelé húzódott, hogy a kampó elérhetetlen lett, s elkerülhetetlen következményképen az oráng-utángok szoros összeköttetésbe, szemtől-szembe vonódtak össze.

Az álarcosok ekkorára bizonyos mértékben felocsudtak ijedségükből; az egész dolgot jól kieszelt módonak kezdték tekinteni s hangos nevetésbe fogtak a majmok kellemetlen helyzetén.

— Bizzátok őket *rám!* — visitotta most Ugri-Béka és metsző hangja könnyen áthallatszott minden zajon. — Bizzátok őket *rám.* Ugy sejtem, *én* ismerem őket. Hacsak jól megnézhetem őket, hamarosan megmondhatom, kik.

Most négykézláb átmászva a tömeg fején, úgy intézte dolgát, hogy a falhoz jusson, s mikor a kariatidák egyikének égő fáklyáját megragadva visszatért, úgy, amint ment, a terem közepére, egy majom fürgeségével felugrott a király fejére, s innen néhány lábnyira felkuszott a láncon, lefelé tartva fáklyáját, hogy megvizsgálja az orángutángok csoportját s még mindig sivitotta: — *Én* hamarosan rájövök, hogy kik!

És most, míg az egész gyülekezet (a majmokat is beleértve) rázkódott a nevetéstől, a bolond hirtelen éles füttyöt hallatott, mire a lánc erőszakosan felrepült mintegy harminc lábnyira — magával hurcolva a

it the dismayed and struggling ourang-outangs, and leaving them suspended in mid-air between the skylight and the floor. Hop-Frog, clinging to the chain as it rose, still maintained his relative position in respect to the eight maskers, and still (as if nothing were the matter) continued to thrust his torch down toward them, as though endeavouring to discover who they were.

So thoroughly astonished was the whole company at this ascent, that a dead silence, of about a minute's duration, ensued. It was broken by just such a low, harsh, *grating* sound, as had before attracted the attention of the king and his councillors when the former threw the wine in the face of Trippetta. But, on the present occasion, there could be no question as to *whence* the sound issued. It came from the fang-like teeth of the dwarf, who ground them and gnashed them as he foamed at the mouth, and glared, with an expression of maniacal rage, into the upturned countenances of the king and his seven companions.

«Ah, ha!» said at length the infuriated jester. «Ah, ha! I begin to see who these people *are*, now!» Here, pretending to scrutinise the king more closely, he held the flambeau to the flaxen coat which enveloped him, and which instantly burst into a sheet²⁹) of vivid flame. In less than half a minute the whole eight ourang-outangs were blazing fiercely, amid the shrieks of the multitude who gazed at them from below, horror-stricken, and without the power to render them the slightest assistance.

At length the flames, suddenly increasing in virulence, forced the jester to climb higher up the chain,

megrémült és erőlködő orángutángokat és függőben hagyva őket a padló és tető-ablak közötti levegőben. Ugri-Béka, ki a láncba kapaszkodott, amint az emelkedett, még mindég megtartotta viszonylagos helyzetét a nyolc álarcoshoz képest és még mindég (mintha mi sem történt volna) tovább döfködött feléjük le fáklyájával, mintha igyekezne felfedezni, hogy kik.

Az egész társaság olyannyira megdöbbsent e felzálláson, hogy mintegy pillanatnyi tartamu halálos csend következett. Époly halk, érdes, *csikorgó* hang törte meg, mint amilyen előbb magára vonta a királynak és tanácsosainak figyelmét, mikor az előbbi Trippetta arcába dobta a bort. De ez alkalommal nem lehetett kérdéses, *honnan* ered a hang. A törpe agyar-szerű fogaitól származott, ki összeszorította és csikorgatta azokat, amint szája habzott s az őrzöngő düh kifejezésével nézett mereven a királynak és hét társának felfelé fordított arcába.

— Ha, ha! — szólt végre a megdühödött bolond. — Ha, ha! Most kezdem látni, *kik* ezek! — Ekkor úgy tett, mintha a királyt közelebből akarná szemügyre venni s odatartotta fáklyáját a lenbundához, mely beburkolta, s ennek felülete tüstént eleven lángba borult. Fél percnél rövidebb idő alatt az egész nyolc orángutáng kegyetlenül lobogott a tömeg visitozása közepette, kik alulról bámészkodtak rájuk, borzalom-sujtottan, s anélkül, hogy hatalmukban állott volna a legcsekélyebb segítséget nyújtani.

Végül a lángok — pusztító erejük hirtelen megnövekedvén — kényszerítették a bolondot, hogy fel-

to be out of their reach; and, as he made this movement, the crowd again sank, for a brief instant, into silence. The dwarf seized his opportunity, and once more spoke:

„I now see *distinctly*“, he said, „what manner of people these maskers are. They are a great king and his seven privy-councillors,—a king who does not scruple to strike a defenceless girl, and his seven councillors who abet³⁰⁾ him in the outrage. As for myself, I am simply Hop-Frog, the jester—and *this is my last jest.*»

Owing to the high combustibility of both the flax and the tar to which it adhered, the dwarf had scarcely made an end of his brief speech before the work of vengeance was complete. The eight corpses swung in their chains, a fetid, blackened, hideous, and indistinguishable mass. The cripple hurled his torch at them, clambered leisurely to the ceiling, and disappeared through the sky-light.

It is supposed that Tripetta, stationed on the roof of the saloon, had been the accomplice of her friend in his fiery revenge, and that, together, they effected³¹⁾ their escape to their own country; for neither was seen again.

jebb kusszon a láncon, hová el nem érhetik; s mikor e mozgást végezte, a tömeg egy rövid pillanatra ismét csendbe merült. A törpe megragadta az alkalmat s még egyszer megszólalt:

— Most *világosan* látom, — mondta, — mifajta népség ezek az álarcosok. Egy nagy király és hét titkos tanácsosa, — király, ki nem haboz megütni egy védtelen leányt és hét tanácsosa, kik felbujtják őt a gyalázatra. Ami engem illet, én csupán Ugri-Béka vagyok, a tréfaszerző — és ez az *én utolsó tréfám*.

A lennek és kátránynak, melyhez amaz tapadt, nagy gyúlékonysága következtében a törpe alig fejezte be rövid beszédét, mielőtt a bosszu műve teljes volt. A nyolc hulla, bűzös, fekete, förtelmes és felismerhetetlen tömeg, himbálózott láncáiban. A nyomorék feljűk hajította fáklyáját, kényelmesen felmászott a mennyezetre és eltűnt a tetőablakon át.

Ugy gondolják, hogy Trippetta a diszterem tetején tartózkodott s barátjának cinkosa volt tüzes boszszujában; és hogy együtt hajtották végre elmenekülésüket a maguk hazájába: mert egyiket sem látták többé.

Jegyzetek.

- 1) *alive to* = fogékony vmi iránt, erősen érez vmit. —
 2) *joke* = tréfa, móka; *joker* = tréfálódzó, mókázó, kópé; *practical joke* = tettleges tréfa, csíny. — 3) *to take after* = vkihez hasonlít, vkire üt, vkinek nyomába lép, vkit utánoz. — 4) *rara avis in terris*, latinul: ritka madár a földön. — 5) *jest* = tréfa, élce, móka, bolondság; *jester* = bohóc, kópé, (királyi) bolond. —
 6) *to put up with* = elviselni vmit, eltűrni, zsebre vágni. —
 7) *at a moment's notice* = egy pillanat alatt, azonnal, minden pillanatban; *notice* = értesítés, figyelmeztetés, felmondás. —
 8) *to confer a thing upon a person* = adományozni, vmit vkire átruházni. — 9) *constitutional* = szervezeti, testi, lelkületi, alkotmányos. — 10) *sport* = szórakozás, időtöltés, testedzés; tréfa, csíny; *to make sport* = tréfál, mókázik. — 11) *benefit* = sziveség, jólét, előny, nyereség; *for the benefit of* = vkinek javára, számára. — 12) *to get up* = rendez, ékesít; felhoz (átvitt értelemben). — 13) Francia szavak: *fête* = ünnep(ély); *éclat* = (itt:) fény, pompa; *rôle* = szerep. — 14) *to make up one's mind* = elhatározni. — 15) *to take pleasure in (at)* = gyönyörűséget találni vmiben. — 16) *to be at a loss* = zavarban van, tétovázik; *I am at a loss what to do* = nem tudom, hányadán vagyok. — 17) *to draw oneself up* = felállani. — 18) *en masse* franciául: tömegesen, tömegben. — 19) *to put in execution* = megvalósítani, véghez vinni, foganatosítani. 20) *to encase* = *to incase* = tokba tesz, betokoz, bezár, befoglal. 21) *stockinet* = bizonyos fajta gyapot szövődék alsóruha számára. — 22) *skylight* = tetőablak, felső ablak. — 23) *in order to* = ama célból, hogy. — 24) *to keep out from* = vmit elkerülni, tartózkodni vmitől. — 25) *to make one's appearance* = mutatkozni, fellépni, napfényre kerülni. — 26) *no sooner ... than* = alighogy. — 27) *to have a look at* = megnézni, megvizsgálni. — 28) *to find out* = rájön, kiderít, megfejt, nyakon csip. — 29) *sheet* = itt: felület, nagy mennyiség (víz, tűz). — 30) *to abet* = segíteni; felbujtani. — 31) *to effect* = végrehajt, keresztülvisz; okoz.

Hungária Hírlapnyomda R.-T. Budapest

OSZK

Nemzeti Széchényi Könyvtár

Kétnyelvű Klasszikus Könyvtár

Az eddig megjelent füzetek közül a következők kaphatók:

Angolul és magyarul:

Bret Harte: The Idyll of Red Gulch (47)

Chesterton: The Eye of Apollo (17)

Dickens: The Black Veil (33)

Emerson: Art (45)

Gissing: A Man of his Day (39)

Hawthorne: Dr. Heidegger's experiment (60)

Irwing: Don Juan (62)

Jerome: Ready for Sea (29)

Lamb: Shakespeare's Tempest (27)

Mark Twain: A Restless Night (23)

Pain Barry: The Window (25)

Poe: Hop-Frog (55)

Wells: The Red Room (37)

Wells: The Sea Raiders (49)

Wilde: The Happy Prince (1)

Wilde: The Selfish Giant (21)

Wilde: The Devoted Friend (31)

Wilde: The Remarkable Rocket (41)

Franciául és magyarul:

Balsac: Le Grand d'Espagne (59)

Courteline: La Loi sur les Chiens (35)

Daudet: Les Trois Messes Basses (30)

Farrère: Le Gardien de Cimetière (28)

France: Le Jongleur de Notre-Dame (22)

France: Le Petit Soldat de Plomb (38)

France: La Descente de Marbode aux Enfers (46)

Gautier: Le Pied de Momie (12)

Gourmont: Mains de Reine (48)

Maeterlinck: Sur la Mort d'un Petit Chien (18)

Maupassant: Une Vendetta (40)

Maupassant: Un Duel (42)

Mérimée: Le Corse (Mateo Falcone) (24)

Mérimée: L'Enlèvement de la Redoute. — Ce qu'il en coûte de sauver une Turquie (61)

Rolland: Le Buisson Ardent (50)

Stendhal: La Duchesse de Paliano (57)

Zola: Le Paradis des Chats (32)

Olaszul és magyarul:

D'Annunzio: Cincinnato (20)

Fraccaroli: Il Capriccio di un Pomereggio d'Estate (34)

Manzoni: Viva il pane! (53)

Pellico: Zanze (54)

Puccini: La Carbonaia (44)

Németül és magyarul:

Brentano: Die drei Nüsse (56)

Hauff: Die Geschichte von Kalif Storch (36)

Hoffmann: Ritter Gluck (58)

Oroszul és magyarul:

Puskin: Metelj (43)